

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๒๑๓/ ๑๖๗

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองแรงงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการคุ้มครองแรงงาน

๒. รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มาเพื่อคณะกรรมการคุ้มครองแรงงาน โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการคุ้มครองแรงงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการคุ้มครองแรงงานด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ วรรคสี่ กำหนดให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี และผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ เสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองแรงงานตามระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเห็นสมควร

๑.๑.๒ ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ เสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองแรงงานเพื่อทราบ

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงแรงงาน ได้ดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่น ประกอบด้วย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน สำนักงานประกันสังคม และกรมประมง ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

/กฎหมายว่าด้วย ...

กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รายงานฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ วรรคสี่ กำหนดให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในงานประมงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ในปี ๒๕๕๘ รัฐบาลได้ประกาศให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกภาคส่วนจะต้องบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง ภายใต้กรอบนโยบาย 5P (Policy Prevention Prosecution Protection และ Partnership) โดยมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ด้านการป้องกัน (Prevention) สนองต่อนโยบายรัฐบาลภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านความมั่นคง แผนแม่บทย่อย การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ ระหว่างปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ โดยจัดให้ประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier 2 มาอย่างต่อเนื่องและในปี ๒๕๖๒ สหภาพยุโรป ประกาศปลดสถานะใบเหลืองของภาคประมงไทย และได้รับการจัดอันดับการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (UN SDGs) ซึ่งเกิดจากการบูรณาการทำงาน of ทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง ถึงแม้ว่า ในปี ๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ โดยจัดให้ประเทศไทยอยู่ในระดับ Tier 2 Watch List หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังคงมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง โดยมีผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ภายใต้กรอบนโยบาย 5P ดังนี้ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

(๑) ด้านนโยบาย (Policy) สร้างกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยแต่งตั้งคณะทำงาน กำกับและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมง เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมงทั้งระบบ

(๒) ด้านการป้องกัน (Prevention) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการบริหารจัดการแรงงานในกิจการประมง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานและเพื่อให้แรงงานต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยได้ขยายระยะเวลาดำเนินการ เพื่อตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การทำประกันสุขภาพ และการยื่นคำร้องขอใบอนุญาตทำงานและต่อใบอนุญาตทำงาน นอกจากนี้ยังได้กำหนด

ให้นายจ้างจัดทำสัญญาจ้าง ๓ ภาษา (เมียนมา ลาว กัมพูชา) ไว้ในฉบับเดียวกัน และลูกจ้างเก็บรักษาไว้ ๑ ฉบับ เพื่อเป็นหลักประกันว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย อีกทั้งกระทรวงแรงงานยังมีศูนย์ร่วมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว ซึ่งในระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้ ให้บริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ การติดตามค่าจ้าง ค้างจ่าย การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว

(๓) ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution) เป็นการบูรณาการทำงานร่วมกัน ระหว่างกรมประมง ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) และกระทรวงแรงงาน ณ ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า - ออก (PIPO) โดยได้ดำเนินการตรวจเรือประมง จำนวน ๖๐,๒๘๘ ลำ พบการกระทำความผิด ๒๐ ลำ เกี่ยวกับการจัดเวลาพักไม่ถูกต้อง/ไม่มีเอกสารเวลาพัก ไม่จัดทำสัญญาจ้าง เอกสารจ่ายค่าจ้างไม่ถูกต้อง และไม่จัดทำหลักฐานเวลาพักเพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ โดยได้ ดำเนินคดีกับนายจ้างที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๗ คดี เรื่องไม่นำลูกจ้างไปรายงานตัวตามระยะเวลาที่กำหนด ไม่จัดทำสัญญาจ้าง ไม่จัดทำเอกสารการจ่ายค่าจ้าง และไม่จ่ายเงินค่าจ้างผ่านบัญชีธนาคาร นอกจากนี้ได้ ดำเนินการตรวจเรือประมงกลางทะเล จำนวน ๔๓๑ ลำ พบการกระทำความผิด จำนวน ๘ ลำ พนักงานตรวจ แรงงานจึงได้ออกคำสั่งให้นายจ้างปฏิบัติ จำนวน ๘ คำสั่ง เกี่ยวกับการไม่ส่งมอบสัญญาจ้างฯ ให้ลูกจ้าง ไม่จัดทำหลักฐานเวลาพัก และไม่จัดให้ลูกจ้างลงลายมือชื่อในเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงาน ในวันหยุด

(๔) ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) สำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการ จ่ายประโยชน์ทดแทนให้กับผู้ประกันตนที่เป็นแรงงานประมง กองทุนประกันสังคม จำนวน ๑๘,๖๓๔,๔๔๗.๓๔ บาท ในกรณีแรงงาน เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต สงเคราะห์บุตร และว่างงาน และดำเนินการจ่ายเงิน ทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในกิจการประมง จำนวน ๔๙,๒๓๒,๔๗๗.๗๐ บาท

(๕) ด้านการมีส่วนร่วม (Partnership) เป็นการดำเนินโครงการต่อเนื่องร่วมกับ สหภาพยุโรป (EU) และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ในการดำเนินโครงการสิทธิจากเรือสู่ฝั่ง (Ship to Shore Rights Project) เพื่อกำหนดและดำเนินมาตรการปกป้องและส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิ แรงงานทางทะเล รวมถึงแรงงานต่างด้าว จนนำไปสู่การให้สัตยาบันพิธีสารส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยแรงงานบังคับ และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานในภาคประมง รวมถึงจัดตั้งศูนย์อภิบาลผู้เดินทางทะเลสงขลา ร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคม Stella Maris เพื่อช่วยเหลือแรงงานประมงทะเลที่ได้รับสิทธิตามกฎหมาย ดำเนินโครงการ ATLAS Project โดยร่วมกับกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา (USDOL) ต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก การใช้แรงงานบังคับ และการค้ามนุษย์ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ตลอดจนดำเนินการร่วมกับองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ ภายใต้การส่งเสริมการรวมตัวและเจรจาต่อรอง โดยอยู่ในระหว่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ แรงงานสัมพันธ์ และพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เพื่อเปิดโอกาสให้นายจ้างและลูกจ้างมีความสัมพันธ์ ที่ดีมากขึ้นก่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมโดยรวม

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงาน พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบรายงานผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓๒ ๑๐๗๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๑๓๗๘